

Metsät ja uudistuva ilmastosäätely

OTT Seita Romppanen
Metsäpäivät 2021

Finnish Environment Institute

seita.romppanen@uef.fi, seita.romppanen@syke.fi

Tässä esityksessä

- I. Metsät ilmastopolitiikassa
- II. Uudistuva ilmastosääntely: EU & Suomi
- III. Yhteenvedtoa ja keskustelua

I Metsät ilmastopolitiikassa

- Metsät ja maankäyttösektori (LULUCF-sektori) osana EU:n ja Suomen maankäyttösektorin ilmastopolitiikkaa jo yli 10 vuotta
- Pelkkä päästöjen radikaali **vähentäminen ei riitä, päästöjä täytyy myös poistaa ilmakehästä** → nielut, hiilineutraalius, negatiiviset päästöt → **päästöistä nettopäästöihin**
 - IPCC, Ilmastopaneeli
 - Ilmastoregiimi (UNFCCC, Pariisin ilmastopöytäkirja, EU 2030 kehikko)
- EU:lla ei ole suoraan metsiin kohdistuvaa **toimivaltaa**, mutta muu sääntely ulottaa myös metsiin
- Metsien rooli korostunut viime vuosina

EU:n 2030 päästövähennystavoite

40% (55%) 2030 vs. 2005

Sektorikohtaiset tavoitteet ovat kytköksissä toisiinsa ns. joustojen kautta

**Päästö-
kauppa-
sektori
(43%)**

**Taakan-
jakosektori
(30%)**

**LULUCF-
sektori
+/- 0**

Tavoitteet uusiutuvalle energialle (32%) ja energiatehokkuudelle (32,5%) tukevat päästövähennystavoitetta

III Muuttuva ilmastosääntely: EU Fit for 55%

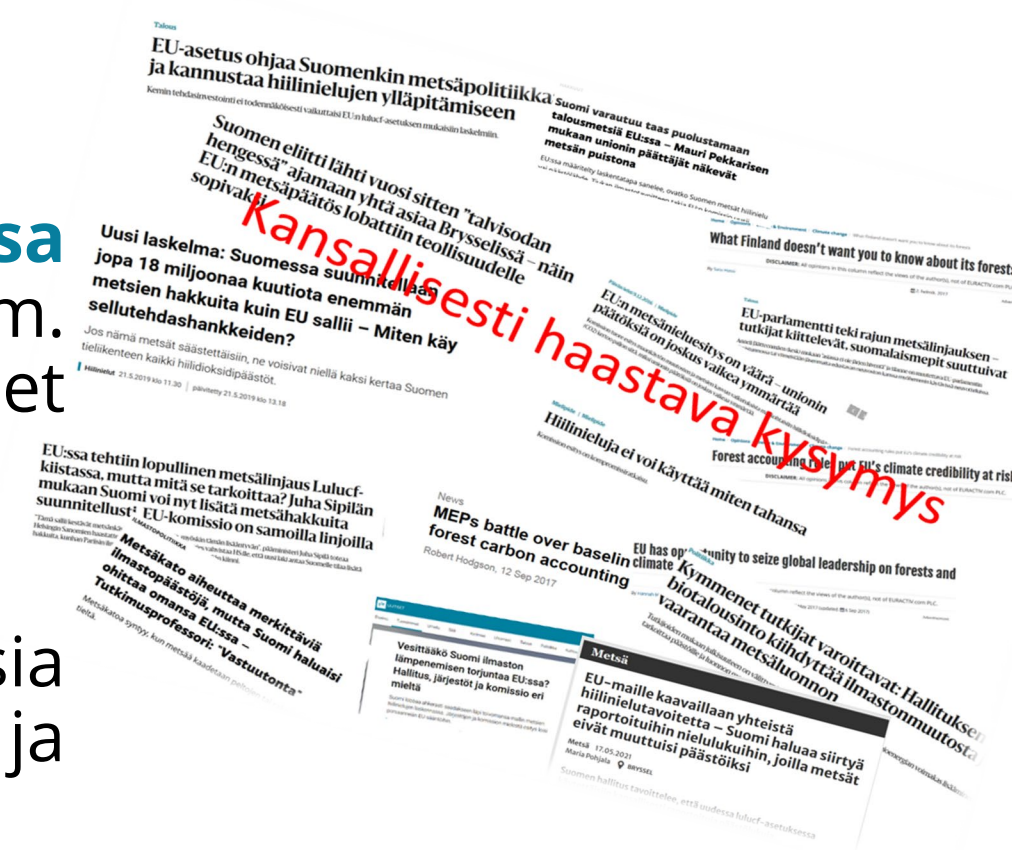
- Oikeudellisesti sitova ilmastoneutraaliustavoite (2050) ja välitavoite vähentää kasvihuonekaasujen nettopäästöjä vähintään 55 % (2030)
- Fit for 55-lainsäädäntöpaketti **käynnistää mittavat ja kokonaisvaltaiset lainsäädäntöneuvottelut**
 - päästökauppa
 - taakanjakosektori
 - uusiutuvan energian direktiivi
 - energiatehokkuus, hiilitullit ym.
- Ohjaa siirtymää kohti ilmastoneutraalia taloutta, ehdotuksilla useita ristikkäisvaikutuksia, kunnianhimoitason ylläpitäminen on tärkeää → muutosvauhti on hurja

III LULUCF-asetus

- Ensimmäinen LULUCF-asetus voimaan 2018
 - No debit – rule, maankäyttösektorin päästöt ja poistumat mukaan ilmastopolitiikkaan
- Asetusehdotus uudistaisi useita LULUCF-asetuksen säännöksiä, mm.
 - 1) *Laskentasäännöt selkiytyisivät ja laskennasta tulisi läpinäkyvämpää*
 - 2) *LULUCF-sektorille tulisi oma nielutavoite, joka jaetaan jäsenmaakohtaisiksi tavoitteiksi*
 - 3) *Kohti negatiivisia päästöjä*
- **Mitä muuta?** Uusiutuvan energian direktiivi (metsäbiomassa), Metsästrategia, taakanjakosektori..

III Muuttuva ilmastosääntely: Suomi

- Ilmastolaki uudistuu (mm. tavoitteet, suunnittelujärjestelmä, kunnat)
- Myös muuta sääntelyä on uudistumassa tai uudistuspaineen alla (mm. maankäyttö- ja rakennuslaki, julkiset hankinnat, muu ympäristösääntely)
- Toimintatapojen muutos, tarvitaan uusia kannustimia ja avauksia, sekä avointa ja tutkimusperustaista keskustelua

II Yhteenvetoa ja keskustelua

- **Ilmastotoimet muodostavat kokonaisuuden:** EU:n Fit for 55-lainsäädäntöpaketti auttaa Suomea saavuttamaan vuodelle 2035 asetetun hiilineutraaliustavoitteen
- Metsät ovat kiinteä osa lähivuosien ilmastopolitiikkaa, sillä kansallisia tai EU:n ilmastotavoitteita **ei saavuteta** ilman vahvaa maankäyttösektorin niehua
 - Kuinka metsäsektorin korvaamaton rooli hiilinieluna nivotaan osaksi ilmastotoimia niin, että metsiin kohdistuvat moninaiset intressit tulevat kokonaisvaltaisesti huomioituiksi?
- Keskustelu metsien 'ilmastoroolituksesta' on avoinna ja käynnissä – lähivuodet näyttävät, kuinka tässä roolituksessa käy

Kiitos!